

blot selvfølgelig for alle NATO-aktiviteter - det har vi altid sagt - men også for FN-aktivitet, når der er tale om en fredsbevarende aktivitet. Men jeg ved godt, at De Radikale har haft problemer med den samme sag.

Keld Albrechtsen (EL):

Med murens fald og Warszawapagtens nedlæggelse burde det have stået klart for enhver, at der ikke længere kunne tænkes noget som helst påskud til at opretholde NATO. NATO bør nedlægges, har ingen eksistensberettigelse!

Derfor har Enhedslisten naturligvis også sympati for det dagsordensforslag, SF har fremsat. Vi kunne nok ønske, at man havde skrevet ganske klart, at NATO ikke har nogen eksistensberettigelse, at NATO skal nedlægges, men det er jo i den retning, SF's dagsordensforslag går.

Den bedste løsning i den nuværende internationale situation vil helt klart være en styrkelse af CSCE. CSCE er jo på den måde en organisation, som giver mulighed for det, man nu om dage kalder en aleuropæisk, sikkerhedspolitisk, fredsbevarende indsats. Det er en model, der indebærer, at man ikke skaber fjendebilleder, men tværtimod bygger på, at freden sikres gennem afspænding og nedrustning.

NATO-modellen bygger på den gamle NATO-doktrin om, at freden sikres gennem militær overlegenhed, trusler og det, man i NATO-sprog kalder afskrækkelse. NATO har altid været utrolig optaget af afskrækkelse, ophobning af våbenmagt og afgivelse af trusler over for alle andre.

Det er jo desværre stadig væk NATO's doktrin, og derfor burde det ikke kunne undre nogen, at planerne om en udvidelse af NATO over mod Rusland vil give anledning til en reaktion fra russisk side. Det ligger jo i selve NATO's doktrin.

I den forbindelse må jeg lige minde hr. Peter Duetoft om, da han forsøgte at sandsynliggøre, at NATO skulle have en defensiv doktrin, at man jo i NATO faktisk for længst har opgivet den begrænsning, der lå i det såkaldte geografiske mandat, og besluttet sig for, at man sagtens kan bruge NATO's styrker til offensiv indsættelse i områder uden for NATO's område. Derfor tror jeg, hr. Peter Duetoft må erkende, at det er ham og ikke mig, der ikke har fulgt med i udviklingen i NATO.

NATO er faktisk inde på en farlig kurs i forhold til Rusland. Rusland er jo stadig væk en

stormagt, endda en meget betydelig stormagt, og man gør klogt i ikke at undervurdere den nationale selvbevidsthed hos denne stormagt.

Det, der i særlig grad efter min mening ikke må ske, og som måske kan ske, hvis vi ikke passer på, er, at der igen etableres et modsætningsforhold mellem Tyskland og Rusland.

Man er i øjeblikket fra vestlig side stærkt på vej ud i en situation, hvor man åbner nogle gamle sår, som har været ved at være lægt, og som for alt i verden ikke må springe op igen.

Jeg var med Europaudvalget i Bonn her i begyndelsen af ugen, og det var mit klare indtryk, at man i Tyskland i alle partierne faktisk er bevidst om, at det, der aldrig må ske, er, at der igen skabes en situation, hvor Tyskland og Rusland står frontalt over for hinanden.

Denne erkendelse tror jeg er voksende i Tyskland, men den er endnu ikke slået igennem i kansler Kohls udenrigspolitik, selv om han dog har dæmpet tonen i forhold til USA's aggressive signaler. Og den er altså heller ikke slået igennem her blandt det store flertal i folketingsalen. Men det kan jo komme, efterhånden som besindelsen indfinder sig i Tyskland.

Fru Annette Just kan have ganske ret i, at udviklingen i Rusland på mange måder har været negativ i den senere tid. Det er jo bl.a. det fortvivlede forsøg på at indføre kapitalistisk markedsøkonomi imod en meget stor del af befolkningens ønske, skabelsen af en kæmpemæssig arbejdsløshed, skabelsen af social nød og fattigdom, det hovedkulds forsøg på at efterligne den vestlige kapitalisme, som selvfølgelig så giver endnu dårligere resultater, end den giver i Vesten.

Der er ingen tvivl om, at det også skaber mafia tilstande - også på dette punkt er vestlige forhold rykket ind - og det giver altså grund til bekymring for situationen i Rusland.

Men er det så ikke netop særlig nødvendigt at optræde med omtanke fra dansk og vestlig side i en situation, hvor det, som jo kan blive resultatet af udviklingen i Rusland, er, at militærapparatet og de nationalistiske kredse, som er voksende og stærke i Rusland, vinder gehør for, at nu skal Rusland være stærkt, skal imødegå en vestlig trussel og skal igen have en fremskudt plads på verdenskortet?

Det vil være resultatet, hvis man følger den linje, som ligger i begge dagsordener, om end måske nok i den mest aggressive udgave i Fremskridtspartiets. Det er en særdeles uklog politik, som kun kan føre til, at man styrker de